

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 29 Ιανουαρίου 2021 με την εξής σύνθεση: Νικόλαος Σαββίδης, Πρόεδρος, Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου - Εισηγήτρια και Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 20.12.2020 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ)-Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1946/21.12.2020 της εταιρίας με την επωνυμία «*****».

Κατά της ***** περί εγκρίσεως του Πρακτικού 2B για τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης της προσωρινής αναδόχου εταιρίας «*****» και την κατακύρωση σε αυτήν της σύμβασης του έργου «*****».

Της παρεμβαίνουσας «*****», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπό κρίση Προσφυγή της, η προσφεύγουσα επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης υπ' αριθ. ***** κατά το μέρος που, κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αποφάσισε την κατακύρωση της δημοπρατούμενης σύμβασης στην εταιρία «*****».

2. Επειδή, με την Παρέμβασή της, η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφορά της και κατακυρώθηκε σε αυτήν η δημοπρατούμενη σύμβαση και ως εκ τούτου την απόρριψη της υπόψη Προσφυγής.

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

3. Επειδή, η ***** με την Διακήρυξη με ΑΔΑΜ ***** προκήρυξε δημόσιο, διεθνή, ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων με αντικείμενο την κατασκευή του έργου «*****», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 2.258.064,52 ευρώ (πλέον ΦΠΑ 24%) και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Περίληψη της Διακήρυξης απεστάλη προς δημοσίευση στην Ε.Ε.Ε.Ε. στις 16.12.2019, το πλήρες κείμενο της διακήρυξης δημοσιεύθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 20.12.2019 με ΑΔΑΜ ***** και τέλος η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 20.12.2019 όπου έλαβε το Συστημικό Αριθμό ***** . Στο διαγωνισμό υπέβαλαν προσφορά τρεις οικονομικοί φορείς, οι οποίοι κατά σειρά μειοδοσίας, προσέφεραν τα εξής ποσοστά έκπτωσης : πρώτη κατατάχθηκε η παρεμβαίνουσα «*****» με ποσοστό έκπτωσης 60,89%, δεύτερη η προσφεύγουσα «*****» με ποσοστό έκπτωσης 59,32% και τρίτη η εταιρία «*****» με ποσοστό έκπτωσης 51,18%. 26,1%. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των υποφακέλων «Δικαιολογητικά συμμετοχής» και «Οικονομική Προσφορά» και κατ'έγκριση του Πρακτικού Ι της Επιτροπής του Διαγωνισμού εκδόθηκε η υπ' αριθ. **** απόφαση (πρακτικό ο 19.02.2020) της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής και αποφασίστηκε η ανάδειξη της εταιρίας «*****» ως προσωρινής αναδόχου. Κατά της απόφασης αυτής, η εταιρία «*****» άσκησε Προδικαστική Προσφυγή, η οποία και απορρίφθηκε με την υπ αριθ. **** απόφαση της Α.Ε.Π.Π. Εν συνεχεία, με την από 05.05.2020 πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής κλήθηκε η προσωρινή ανάδοχος εταιρία όπως προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, η οποία και υπέβαλε τα υπόψη δικαιολογητικά στις 12.05.2020, στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., και την επομένη, 13.05.2020, παραλήφθηκαν από την Επιτροπή του Διαγωνισμού σε έντυπη μορφή εντός σφραγισμένου φακέλου, κατά τα οριζόμενα στην Διακήρυξη. Στη συνέχεια, με το υπ αριθ. πρωτ. 4 **** αίτημά της, η εταιρία «*****» αιτήθηκε την παράταση της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης έως και την 09.06.2020, ερειδόμενο στο άρθρο 38 παρ. 5 της από 20.03.2020 Πράξης

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

Νομοθετικού Περιεχομένου, σύμφωνα με το οποίο οι «πάσης φύσεως προθεσμίες για υποβολή αιτήματος ή διοικητικής προσφυγής ενώπιον της διοίκησης αναστέλλονται από τις 11.03.2020 και για δύο (2) μήνες» και στην υπ' αριθ. *****, με την οποία η ως άνω γενική αναστολή προθεσμιών προς υποβολή αιτημάτων στις εν γένει διοικητικές αρχές παρατάθηκε μέχρι την 12.06.2020, ενημερώνοντας την αναθέτουσα αρχή στις 04.06.2020, με την κοινοποίηση του υπ' αριθ. πρωτ. ***** εγγράφου και υποβάλλοντας εντέλει τα υπόψη δικαιολογητικά στις 09.06.2020. Η Επιτροπή Διαγωνισμού δεν εξέτασε ως προς το περιεχόμενό τους τα ανωτέρω δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν στις 09.06.2020, όπως προκύπτει από το Πρακτικό ΙΙ, με την αιτιολογία ότι το αίτημα της εταιρίας «*****» για παράταση της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν πληροί τις προϋποθέσεις της περ. Γ' της παρ. 4.2 του άρθρου 4 της Διακήρυξης, εισηγούμενη στην ***** την απόρριψη της εν λόγω προσφοράς με την αιτιολογία ότι « ... δεν υποβλήθηκε στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα το σύνολο των πρωτότυπων ή αντιγράφων των απαιτούμενων δικαιολογητικών και από τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν νομίμως και εμπροθέσμως δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της διακήρυξης ... και την ανάθεση της σύμβασης ... στον δεύτερο μειοδότη (ανάδειξη του ως νέου προσωρινού αναδόχου) ήτοι στον οικονομικό φορέα «*****» ..... ». Στη συνέχεια και στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης (ή απόρριψης) από την αναθέτουσα αρχή του Πρακτικού ΙΙ της Επιτροπής του Διαγωνισμού, υπεβλήθη από την Υποδιεύθυνση Συγκοινωνιακών Έργων της αναθέτουσας αρχής ερώτημα προς την Νομική Υπηρεσία αυτής, σχετικά με το παραδεκτό ή μη της αίτησης παράτασης της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών από την προσφεύγουσα. Η Νομική Υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής, με το υπ' αριθ. πρωτ. ***** έγγραφό της, διατύπωσε την γνώμη ότι το αίτημα παράτασης υποβλήθηκε εμπρόθεσμα διαρκούσης της αναστολής των προθεσμιών δυνάμει της υπ αριθ. ***** υπουργικής απόφασης. Λαμβάνοντας υπόψη την ως άνω γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας, η ***** της αναθέτουσας αρχής, εξέδωσε την υπ' αριθ. 1031/2020 απόφασή της με την οποία εγκρίθηκε η παράταση της

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης της «*****» και η αναπομπή του πρακτικού ΙI σταδίου στην Επιτροπή Διαγωνισμού. Κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκε ενώπιον της ΑΕΠΠ η από 14.09.2020 Προδικαστική Προσφυγή από την εταιρία «*****», με την οποία η τελευταία ζητούσε να απορριφθεί η προσφορά της «*****» λόγω μη νόμιμης παράτασης της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και να ανατεθεί σε αυτήν η δημοπρατούμενη σύμβαση. Με την 1432/2020 Απόφαση του 2ου κλιμακίου της ΑΕΠΠ η παραπάνω προσφυγή απορρίφθηκε, νόμω και ουσία. Ως εκ τούτου, στις 30.11.2020 συντάχθηκε το Πρακτικό Σταδίου 2B, της Επιτροπής Διαγωνισμού σχετικά με τον έλεγχο δικαιολογητικών κατακύρωσης στον προσωρινό Ανάδοχο λαμβάνοντας υπόψη και τα συμπληρωματικά δικαιολογητικά που κατάθεσε στις 09.06.2020 η εταιρία «*****» και με την προσβαλλόμενη με την παρούσα υπ' αριθ. ***** εγκρίθηκε το πρακτικό 2B (ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης προσωρινού αναδόχου) σύμφωνα με τους λόγους που αναφέρονται στο ανωτέρω πρακτικό, και κατακυρώθηκε η δημοπρατούμενη σύμβαση στην εργοληπτική εταιρεία «*****». Κατά της ως άνω απόφασης, η προσφεύγουσα εταιρεία άσκησε την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα σε αυτήν.

4. Επειδή, για την άσκηση της ανωτέρω Προδικαστικής Προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 του Ν. 4412/2016 ποσού 11.291,00 ευρώ (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό *****), το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% επί της προϋπολογισθείσας αξίας της δημοπρατούμενης σύμβασης, επίσης δε έχει επισυναφθεί αποδεικτικό της Τράπεζας Πειραιώς περί εξοφλήσεως του ως άνω ποσού παραβόλου. Σε κάθε δε περίπτωση, κατόπιν αυτεπάγγελτης αναζήτησης από το Τμήμα Λογιστικής Παρακολούθησης και Πληρωμής Δαπανών της ΑΕΠΠ, εντοπίστηκε η εκτύπωση του ως άνω ηλεκτρονικού παραβόλου με κωδικό ***** με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ», αποδεικνύεται δε πέραν πάσης αμφιβολίας η εξόφληση αυτού, ώστε να απορρίπτονται ως αβάσιμοι οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας περί δήθεν απαραδέκτου της υπόψη

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

Προσφυγή λόγω μη επισύναψης στην Προσφυγή της εκτύπωσης του παραβόλου με την ένδειξη «δεσμευμένο».

5. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του (έργο) και της προϋπολογισθείσας δαπάνης του ύψους 2.258.064,52 € χωρίς ΦΠΑ, ήτοι ανώτερης αξίας των 60.000 €, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ.1 του Ν.4412/2016, όπως και του χρόνου αποστολής προς δημοσίευση της διακήρυξης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 και στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., και συνεπώς παραδεκτώς κατά τούτο ασκείται η εν λόγω Προδικαστική Προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.

6. Επειδή, η Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ) του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. γ) του Ν. 4412/2016, δοθέντος ότι η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ την προσβαλλόμενη απόφαση στις 10.12.2020, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, και η δεκαήμερη προθεσμία για την άσκηση της υπόψη Προσφυγής έληγε στις 19.12.2020, συμπίπτοντας όμως με μη εργάσιμη ημέρα (Κυριακή), έληγε την επόμενη εργάσιμη, ήτοι στις 20.12.2020, οπότε και ασκήθηκε η υπόψη Προσφυγή.

7. Επειδή, το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας θεμελιώνεται στο γεγονός ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση έγινε δεκτή η προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης της και δη παρεμβαίνουσας εταιρίας και κατακυρώθηκε σε αυτήν η δημοπρατούμενη σύμβαση, ματαιώνοντας την προσδοκία της προσφεύγουσας να αναλάβει αυτή την εκτέλεσή της.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της υπ'αριθ. **** της αναθέτουσας αρχής, ισχυριζόμενη ότι εσφαλμένως έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που προσκόμισε η εταιρία «*****» διότι τα εν λόγω δικαιολογητικά δεν συμβαδίζουν με τους όρους της διακήρυξης. Ειδικότερα, με τον πρώτο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η ανάδοχος εταιρία «*****» δεν υπέβαλε ασφαλιστική ενημερότητα εν ισχύ κατά τον χρόνο

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

υποβολής της προσφοράς της για τα έργα που εκτελεί μόνη της ή σε κοινοπραξία, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 104 του ν. 4412/2016 και των όρων των παραγράφων 23.2, 23.3.β' και 22.Α.2. της διακήρυξης, κατά τα αναλυτικώς εκτεθέντα στην Προσφυγή της. Με τον δεύτερο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ανάδοχος εταιρία «*****» δεν υπέβαλε ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής και κατακύρωσης της προσφοράς της, για τις εισφορές επικουρικής ασφάλισης για το προσωπικό της, κατά παράβαση του άρθρου 104 του ν. 4412/2016 και των όρων των παραγράφων 23.2, 23.3.β' και 22.Α.2. της διακήρυξης, κατά τα αναλυτικώς εκτεθέντα στην Προσφυγή της. Τέλος, με τον τρίτο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από την διάταξη του άρθρου 43 παρ. 12 του ν. 4605/2019, σε συνδυασμό με το 41^ο άρθρο της από 13.04.2020 Π.Ν.Π. (ΦΕΚ Α' 84), κατά το μέρος που οι εν λόγω διατάξεις αφορούν στην παράταση της προθεσμίας για την υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης τα οποία αδυνατούν να εκδώσουν οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς λόγω αναστολής λειτουργίας των αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών, εξαιτίας των μέτρων που ελήφθησαν κατά της διασποράς του COVID-19, και ειδικότερα, ότι δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων δεν δικαιολογείται η χορήγηση παράτασης για την υποβολή του απαιτούμενου κατά την διακήρυξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ της συνδιαγωνιζόμενης της εταιρίας και του τρίτου φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, το οποίο δικαιολογητικό τελικώς υποβλήθηκε στις 09.06.2020, κατά τα αναλυτικώς εκτεθέντα στην Προσφυγή της.

9. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή κατέθεσε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ το υπ' αριθ. πρωτ. ***** έγγραφο με τις απόψεις της επί της υπόψη Προσφυγής, με τις οποίες υποστηρίζει, αναφορικά με τον πρώτο λόγο προσφυγής, ότι ο προσωρινός ανάδοχος «*****» όφειλε να έχει υποβάλλει ασφαλιστικές ενημερότητες, για όλα τα έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία, εν ισχύ και κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του. Αναφορικά με τον δεύτερο λόγο προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

ότι ο προσωρινός ανάδοχος «*****» όφειλε να έχει υποβάλλει ασφαλιστικές ενημερότητες εν ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής και κατακύρωσης της προσφοράς του και για τις εισφορές της επικουρικής ασφάλισης για το προσωπικό του και τέλος, αναφορικά με τον τρίτο λόγο προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι με την 1432/2020 απόφαση του 2ου κλιμακίου της ΑΕΠΠ τεκμηριώθηκε επαρκώς ότι, νομίμως έγινε αποδεκτό το αίτημα της «*****» παράτασης της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και αναπέμφθηκε η υπόθεση στην Επιτροπή του Διαγωνισμού προς επανεξέταση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

10. Επειδή, επί της Προσφυγής παρεμβαίνει η προσωρινή ανάδοχος «*****», η οποία Παρέμβαση ασκήθηκε εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του Π.Δ.39/2017, καθότι η υπόψη Προσφυγή κοινοποιήθηκε σε αυτήν μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 23.12.2020 και η δεκαήμερη προθεσμία για την άσκηση της Παρέμβασης έληγε στις 02.01.2021, συμπιπτοντας όμως με μη εργάσιμη ημέρα, έληγε στις 04.01.21, οπότε και ασκήθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ η εν λόγω Παρέμβαση. Η δε παρεμβαίνουσα έχει έννομο συμφέρον να παρέμβει, ζητώντας την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης με την οποία η ίδια αναδεικνύεται ανάδοχος της δημοπρατούμενης σύμβασης. Κατ'αρχήν, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η υπόψη Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη διότι η προσφεύγουσα δεν επισύναψε στο δικόγραφο της Προσφυγής της επικυρωμένη εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων ότι το ως άνω παράβολο φέρει την ένδειξη «δεσμευμένο», ισχυρισμός ο οποίος απαντάται στην σκέψη 4 της παρούσας. Επίσης, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη δεν συνιστά εκτελεστή αλλά βεβαιωτική πράξη της διοίκησης, διότι εκδόθηκε σε συνέχεια και σε συμμόρφωση στην υπ' αρ. 1432/2020 απόφαση της ΑΕΠΠ, με την οποία κρίθηκε ότι η ίδια εμπροθέσμως υπέβαλε τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Επομένως, κατά το μέρος που η προσφεύγουσα επαναφέρει τους ίδιους ισχυρισμούς περί δήθεν εκπρόθεσμης υποβολής κάποιων δικαιολογητικών, τα

οποία, ως εκ τούτου, δεν έπρεπε δήθεν να εξεταστούν η υπό κρίση προσφυγή είναι, πρωτίστως, απορριπτέα ως απαράδεκτη ενώ παραδεκτώς προσβάλλεται μόνον κατά το μέρος που εισάγει νέες επιπρόσθετες κρίσεις. Εν συνεχεία, η παρεμβαίνουσα, κατά τα αναλυτικώς εκτεθέντα στην Παρέμβασή της, αντικρούει ως αβάσιμο τον πρώτο λόγο προσφυγής ισχυριζόμενη ότι από κανένα σημείο της Διακήρυξης δεν προκύπτει υποχρέωση του προσωρινού αναδόχου να υποβάλει ξεχωριστή ασφαλιστική ενημερότητα για κάθε επιμέρους έργο που εκτελεί. Αρκεί η γενική ασφαλιστική ενημερότητα που εκδίδεται από τον *****, η οποία χορηγείται μόνον μετά από τον έλεγχο εκ μέρους του **** και των ασφαλιστικών υποχρεώσεων της εκάστοτε εργοληπτικής επιχείρησης για τα δημόσια έργα που εκτελεί, σε κάθε περίπτωση εκ των όρων της διακήρυξης δεν διατυπώνεται σαφώς η εν λόγω υποχρέωση, ώστε η μη υποβολή ξεχωριστής ενημερότητας για τα επίμαχα έργα να μην μπορεί να αποβεί σε βάρος της. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα, κατά τα αναλυτικώς εκτεθέντα στην Παρέμβασή της, αντικρούει ως αβάσιμο και τον δεύτερο λόγο προσφυγής ισχυριζόμενη ότι, όπως προκύπτει από την υπ' αριθ. πρωτ. ***** δεν απασχολεί μισθωτούς μηχανικούς και ως εκ τούτου δεν είχε υποχρέωση να υποβάλλει ασφαλιστική ενημερότητα για προσωπικό που δεν απασχολεί, παρά μόνον απασχολεί μηχανικούς με συμβάσεις έργου, οι οποίοι βαρύνονται οι ίδιοι με τις ασφαλιστικές εισφορές τους ως αυτοαπασχολούμενοι. Τέλος, η παρεμβαίνουσα, κατά τα αναλυτικώς εκτεθέντα στην Παρέμβασή της, αντικρούει ως αβάσιμο και τον τρίτο λόγο προσφυγής ισχυριζόμενη ότι η συμπεριληφθείσα στο **** της δήλωση περί στήριξης στις ικανότητες του τρίτου οικονομικού φορέα «*****» έγινε εκ του περισσού, διότι, από το φάκελο της προσφοράς της προκύπτει ότι η ίδια καλύπτει αυτοτελώς όλα τα κριτήρια επιλογής που θέτει η διακήρυξη και συνεπώς δεν είχε υποχρέωση προσκόμισης δικαιολογητικών κατακύρωσης για τον τρίτο φορέα. Ειδικά δε ως προς το ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ της ίδιας και της «*****» περί διάθεσης των αναγκαίων πόρων για την εκτέλεση της σύμβασης επισημαίνει ότι η Διακήρυξη είναι εξαιρετικά ασαφής αναφορικά με το χρονικό σημείο υποβολής του εν λόγω εγγράφου ενώ ως προς τα δικαιολογητικά νομιμοποίησης

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

υποστηρίζει ότι από κανένα σημείο της διακήρυξης δεν προκύπτει η υποχρέωση υποβολής αυτών για τον τρίτο δανείζοντα φορέα. Σε κάθε περίπτωση υποστηρίζει ότι, ακόμη κι αν ήθελε θεωρηθεί ότι τα ανωτέρω αποτελούσαν δικαιολογητικά κατακύρωσης και ότι δεν υποβλήθηκαν νομοτύπως, η αναθέτουσα αρχή όφειλε πριν αποφασίσει τυχόν τον αποκλεισμό της να την καλέσει για διευκρινίσεις. Τέλος, ισχυρίζεται ότι η ΑΕΠΠ με την υπ' αριθ. 4132/2020 (σκέψη 10) απόφασή της το σύνολο των δικαιολογητικών κατακύρωσης προσκομίστηκαν νομοτύπως και εμπροθέσμως.

11. Επειδή, αναφορικά με τον ισχυρισμό της παρεμβαίνουσας περί μη εκτελεστότητας της προσβαλλόμενης, διατυπώνονται τα εξής : Με την υπ' αριθ. 1432/2020 ΑΕΠΠ κρίθηκε ότι : *«Συνεπώς, στην προκείμενη περίπτωση, το υπ' αριθ. πρωτ. ... αίτημα της εταιρείας «...», με το οποίο αιτήθηκε στις 04.06.2020 (πρβλ. σκέψη 2), ήτοι πριν τις 12.06.2020 και διαρκούσης της αναστολής προθεσμιών της απόφασης ..., την παράταση της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης έως και την 09.06.2020, επικαλούμενη αδυναμία έκδοσης και προσκόμισης όλων των δικαιολογητικών κατακύρωσης, παραδεκτώς και εμπροθέσμως υποβλήθηκε», εν συνεχεία ότι : «νομίμως έγινε αποδεκτό το υπόψη αίτημα παράτασης της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και αναπέμφθηκε η υπόθεση στην Επιτροπή του Διαγωνισμού προς επανεξέταση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, καθόσον το αίτημα αυτό ήτο νόμιμο και εμπρόθεσμο, ενώ όπως προκύπτει από τη θεώρηση του Πρακτικού II, η Επιτροπή του Διαγωνισμού στην σχετική εισήγησή της περί απόρριψης της προσφοράς της εταιρείας «...», λόγω έλλειψης δικαιολογητικών κατακύρωσης (ήτοι .....), ουδόλως έλαβε υπόψη της το εν λόγω αίτημα παράτασης της προθεσμίας και δεν εξέτασε τα προσκομισθέντα στις 09.06.2020 δικαιολογητικά κατακύρωσης» και τέλος ότι : «η προσβαλλόμενη απόφαση ουδεμία κρίση διέλαβε περί της πληρότητας αυτών και τη συμφωνία τους με τους όρους της Διακήρυξης, αφού τα υπόψη υποβληθέντα συμπληρωματικά δικαιολογητικά κατακύρωσης, ουδόλως*

κρίθηκαν ή έγιναν αποδεκτά με την προσβαλλόμενη απόφαση, ει μη μόνον αυτή παρέπεμπε στην αρμόδια Επιτροπή του Διαγωνισμού, όπως αξιολογήσει αυτά. Συνεπώς και σε κάθε περίπτωση με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν υφίσταται κρίση της αναθέτουσας αρχής περί της αποδοχής ή μη των προσκομισθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης και εν τέλει της αποδοχής της προσφοράς της εταιρείας «...» και της ανάδειξης αυτής ή μη ως οριστικής αναδόχου .....». Εκ των κριθέντων ως άνω προκύπτει ότι με την υπ' αριθ. 1432/2020 ΑΕΠΠ ναι μεν έγινε δεκτό ότι τα από 09.06.2020 δικαιολογητικά κατακύρωσης υποβλήθηκαν νομίμως, τούτη όμως η κρίση, όπως προκύπτει από το σκεπτικό της απόφασης, αφορά στο χρόνο υποβολής τους σε συνέχεια του από 04.06.2020 αιτήματος παράτασης που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα, ενώ ουδεμία κρίση διατυπώνεται στην ως άνω απόφαση ως προς την πληρότητα των δικαιολογητικών αυτών, το οποίο ζήτημα εξέτασε η Επιτροπή Διαγωνισμού με το υπ' αριθ. 2B Πρακτικό και κατόπιν, αξιολόγησης του περιεχομένου αυτού, εισηγήθηκε την κατακύρωση της δημοπρατούμενης σύμβασης στην παρεμβαίνουσα, το οποίο αποτέλεσμα επικυρώθηκε με την προσβαλλόμενη. Τούτων δοθέντων αβάσιμα υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα τα περί μη εκτελεστότητας της προσβαλλόμενης αφού σε αυτήν εμπεριέχεται ουσιαστική κρίση σε σχέση με το περιεχόμενο των εν λόγω δικαιολογητικών κατακύρωσης.

12. Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016, οι οποίες διέπουν την παρούσα διαγωνιστική διαδικασία, προβλέπονται τα εξής : Στο άρθρο 73 με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» προβλέπεται ότι : «2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης....». Στο άρθρο 79 με τίτλο «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» προβλέπεται ότι :

«1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το ****, το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α`75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 .....». Στο άρθρο 80 με τίτλο «Αποδεικτικά μέσα» προβλέπεται ότι :

«1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α`, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76. Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82» και ότι : «12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο: α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ` της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β` της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους». Εν συνεχεία, στο άρθρο 103 με τίτλο «Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών» προβλέπεται ότι : «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα: 1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, "εντός δέκα (10) ημερών" από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις

διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. {...} 5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της

σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε...». Τέλος, στο άρθρο 104 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι : «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105».

13. Επειδή, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, στις διατάξεις του ν. 4412/2016 προβλέπονται τα εξής : Στο άρθρο 76 του νόμου προβλέπεται ότι : «1. Πέραν των οριζομένων στην παρ. 2 του άρθρου 75, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, ισχύουν τα ακόλουθα: α) Στο **** ή τα νομαρχιακά μητρώα, εγγράφονται οικονομικοί φορείς κατά κατηγορίες ή εξειδικευμένες επιχειρήσεις. {...} 3. Πέραν των οριζομένων στις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 75, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, ισχύουν συμπληρωματικά τα ακόλουθα: α) Αν το έργο ανήκει σε μια κατηγορία του **** κατά την παράγραφο 1 περίπτωση β', η τάξη, στην οποία πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι οι οικονομικοί φορείς, προσδιορίζεται από την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου τα ποσοστά των απρόβλεπτων δαπανών (απρόβλεπτα), όπως αυτά καθορίζονται στην περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 156, λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη. Αν το έργο ανήκει σε περισσότερες κατηγορίες του **** κατά την παράγραφο 1 περίπτωση γ', η τάξη για κάθε κατηγορία, στην οποία πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι οι οικονομικοί φορείς, προσδιορίζεται από το αντίστοιχο μέρος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Τα πιο πάνω εφαρμόζονται ανάλογα και για τις εξειδικευμένες επιχειρήσεις. Σε κάθε άλλη περίπτωση οικονομικοί φορείς, που αποδεικνύουν ότι καλύπτουν τα κριτήρια επιλογής μπορούν να συμμετέχουν». Ειδικά δε για τα Μητρώα Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, κατόπιν παραπομπής από το άρθρο 80 του ν. 4412/2016, στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Μητρώα» προβλέπεται ότι : «Τα σχετικά επαγγελματικά και εμπορικά μητρώα καθώς και οι δηλώσεις και τα πιστοποιητικά που αντιστοιχούν σε κάθε κράτος μέλος είναι: ..[...] - στην Ελλάδα, το «***** καθώς και τα νομαρχιακά μητρώα

στην περίπτωση των δημόσιων συμβάσεων έργων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 76 {...}». Περαιτέρω, με το άρθρο 83 του ν. 4412/2016 τίθενται τα γενικά χαρακτηριστικά λειτουργίας και κατάταξης στους επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων οικονομικών φορέων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών και ειδικότερα ορίζονται τα εξής : «1. Η λειτουργία όλων των επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετητών, που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή/και η πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α`, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου {...} 2. Οι προϋποθέσεις εγγραφής στους επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, καθώς και οι προϋποθέσεις που αφορούν την έκδοση πιστοποιητικών από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α`, προσαρμόζονται στις διατάξεις των άρθρων 73 έως 83. {...} 3. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποιητικό μπορούν, για την εκάστοτε σύμβαση, να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης. Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο. 4. Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό. 5. Η εγγραφή και κατάταξη στα ****, *****, και η κατοχή αντίστοιχου πτυχίου αποτελεί τεκμήριο τεχνικής καταλληλότητας γενικής εμπειρίας [στην καλούμενη τάξη και κατηγορία του αντίστοιχου Μητρώου]. 6. Οι πληροφορίες που μπορούν να συναχθούν από την εγγραφή σε επίσημους

καταλόγους ή από την πιστοποίηση δεν τίθενται υπό αμφισβήτηση χωρίς αιτιολόγηση. Όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των φόρων και τελών, μπορεί να ζητείται πρόσθετο πιστοποιητικό από κάθε εγγεγραμμένο οικονομικό φορέα, όποτε πρόκειται να ανατεθεί μια σύμβαση. Οι αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν την παράγραφο 3 και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μόνον προς όφελος των οικονομικών φορέων που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος-μέλος το οποίο έχει καταρτίσει τον επίσημο κατάλογο. 7. Οι απαιτήσεις προσκόμισης αποδείξεων για τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, που καλύπτονται από τον επίσημο κατάλογο ή το πιστοποιητικό, είναι σύμφωνες με το άρθρο 80, και, ανάλογα με την περίπτωση, με το άρθρο 82. Για την εγγραφή των οικονομικών φορέων άλλων κρατών μελών σε επίσημο κατάλογο ή για την πιστοποίησή τους, δεν απαιτούνται άλλες αποδείξεις ή δηλώσεις, πλην εκείνων που ζητούνται από τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να ζητούν, ανά πάσα στιγμή, την εγγραφή τους σε επίσημο κατάλογο ή την έκδοση πιστοποιητικού. Ενημερώνονται, σε ευλόγως σύντομο χρονικό διάστημα, για την απόφαση της αρχής που συντάσσει τον επίσημο κατάλογο ή του αρμόδιου οργανισμού πιστοποίησης. {.....} 10. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται μετά από πρόταση των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ρυθμίζονται θέματα για την κατάρτιση και λειτουργία επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, ιδίως δε η αρμόδια υπηρεσία τήρησής τους, οι ειδικότερες προϋποθέσεις, τα κριτήρια και οι διατυπώσεις εγγραφής και κατάταξης των οικονομικών φορέων σε αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων δικαιολογητικών, η διαδικασία τήρησης και ενημέρωσής τους και οι περιπτώσεις διαγραφής από αυτούς, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας τους είτε συνολικά είτε ανά κλάδο ή κατηγορία, η διαλειτουργικότητα των ηλεκτρονικών καταλόγων με άλλα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα». Ακολουθώντας, με τις διατάξεις του άρθρου 118 του Ν. 4472/2017 ορίζεται ότι μέχρι την έναρξη λειτουργίας του ΜΗ.Τ.Ε. και των επιμέρους μητρώων που υπάγονται σε αυτό και αντιστοίχως μέχρι την έκδοση του π.δ. της παρ. 20 της

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

ως άνω διάταξης, οπότε το ΜΗ.Τ.Ε. (και τα επιμέρους προβλεπόμενα μητρώα αυτού) θα αποτελούν τα επαγγελματικά μητρώα της παρ. 2 του άρθρου 75 και του Παραρτήματος ΧΙ', του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 και θα λειτουργούν και ως επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων του άρθρου 83 του ν. 4412/2016, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 80-110 του Ν. 3669/2008 (βλ. άρθρο 377 παρ. 31 του ν. 4412/2016). Εν συνεχεία, με το π.δ. 71/2019 (ΦΕΚ Α' 112/03.07.2019) θεσπίστηκαν τα μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε) που προβλέπονται ως το άνω άρθρο 118. Ειδικότερα, με το άρθρο 40 του π.δ. 71/2019 προβλέπεται ότι : «1. Το ***** που προβλέπεται στην περίπτωση Β.1 της παρ. 11.α. του άρθρου 118 του ν. 4472/2017, τηρείται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με το άρθρο 41, διαρθρώνεται σε δύο Τμήματα (I και II) και επιτελεί δύο βασικές λειτουργίες, ήτοι: α) Το Τμήμα I αυτού αποτελεί, το επαγγελματικό μητρώο της παρ. 2 του άρθρου 75 και του Παραρτήματος ΧΙ', του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας κατά τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων, και αντικαθιστά από την έναρξη ισχύος του παρόντος π.δ/τος τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα ΧΙ' «*****» του ν. 4412/2016, καθώς και τα «νομαρχιακά μητρώα» στην περίπτωση των δημόσιων συμβάσεων έργων, τροποποιώντας το αντιστοίχως, β) το Τμήμα II αυτού αποτελεί, τον επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων του άρθρου 83 του ν. 4412/2016, όσον αφορά τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής κατά τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων. Το σχετικό πιστοποιητικό του Τμήματος II καλύπτει διατάξεις των άρθρων 73 έως 83 του ν. 4412/2016. 2. Για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων οι ημεδαπές επιχειρήσεις απαιτείται να είναι εγγεγραμμένες και στα ***** , η δε σχετική βεβαίωση εγγραφής είναι ενιαία και για τα δύο Τμήματα, διαρθρωνόμενη διακριτά ως προς το περιεχόμενό της για τα δύο αυτά Τμήματα» και με το άρθρο 65 παρ. 6 του π.δ. 71/2019 προβλέπεται ότι : «6. Οι βεβαιώσεις εγγραφής στο ***** , καθώς και τα πτυχία

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων που είναι σε ισχύ κατά την 3η Ιουλίου 2019 εξακολουθούν να ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε ως και τις 2 Ιουλίου 2019. Οι υποβαλλόμενες κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα αιτήσεις μεταβολών εξετάζονται με βάση το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο. Μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας οι βεβαιώσεις εγγραφής στο ***** παύουν να ισχύουν. Για το χρονικό διάστημα από την 3η Ιουλίου 2019 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2020 εξακολουθεί να εκδίδεται, σύμφωνα με τα ισχύοντα μέχρι την 3η Ιουλίου 2019, η ενημερότητα πτυχίου για εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι καταταγμένες στις τάξεις 3η έως 7η».

14. Επειδή, παρότι μετά την έναρξη ισχύος του π.δ. 71/2019 έπαψε η ισχύος των διατάξεων των άρθρων 80-110 του ν. 3669/2008, με την μεταβατική διάταξη του άρθρου 65 παρ. 6 του π.δ. 71/2019 διατηρούνται οι ισχύουσες βεβαιώσεις εγγραφής στο ***** έως την 31.12.2020, οι οποίες εκδόθηκαν δυνάμει των ως άνω καταργηθεισών διατάξεων. Συνεπώς, εξίσου κρίσιμα είναι τα οριζόμενα με τα άρθρα 80-110 του ν. 3669/2008, για όσες περιπτώσεις έχουν εκδοθεί οι σχετικές βεβαιώσεις του **** έως 31.12.2020. Ειδικότερα, με τη διάταξη του άρθρου 80 του ν. 3669/2008 προβλέπεται ότι : «1. Την κατασκευή δημοσίων έργων επιτρέπεται να αναλαμβάνουν ημεδαπές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο *****, καθώς και εργοληπτικές επιχειρήσεις κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις», περαιτέρω δε με τη διάταξη του άρθρου 96 του ίδιου νόμου προβλέπεται ότι : «1. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγράφονται και κατατάσσονται στο *****, σε ορισμένη τάξη ανά κατηγορία έργων, με αίτηση τους η οποία συντάσσεται σύμφωνα με υπόδειγμα που χορηγείται από την υπηρεσία. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά και στοιχεία: {...} 3. {...}. Η έκδοση της βεβαίωσης, η αποστολή γνωστοποίησης και η παραλαβή σημειώνονται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται στην Υπηρεσία. Η εγγραφή και κατάταξη της επιχείρησης ισχύει για όλες τις συνέπειες της από την ημέρα της παραλαβής της βεβαίωσης ή της άπρακτης λήξης της 10ήμερης Προθεσμίας» και τέλος, με τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 5 του ν.

3669/2008 προβλέπεται ότι : «5. Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων χορηγείται σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο **** "ενημερότητα πτυχίου", η οποία, σε συνδυασμό με τη βεβαίωση εγγραφής που εκδίδεται από την υπηρεσία τήρησης του ****, συνιστά "επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών" κατά την έννοια του άρθρου 151 του παρόντος και απαλλάσσει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να καταθέτουν τα επιμέρους δικαιολογητικά στους διαγωνισμούς. Για την έκδοση και χορήγηση της "ενημερότητας πτυχίου" οι εργοληπτικές επιχειρήσεις υποβάλλουν σε τακτά χρονικά διαστήματα, στην υπηρεσία τήρησης του ****, τα δικαιολογητικά συμμετοχής τους σε διαγωνισμούς, όπως αυτά ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις. Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής τους, ο χρόνος ισχύος της "ενημερότητας πτυχίου", η διαδικασία ανανέωσης της, οι συνέπειες εκ της μη υποβολής της σε διαγωνισμό, ο χρόνος εφαρμογής του μέτρου και κάθε σχετικό θέμα, ορίζονται με την υπ' αριθμ. ****(ΦΕΚ 1105 Β`) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να επανακαθορίζονται τα ανωτέρω στοιχεία».

15. Επειδή, με τους όρους της υπόψη Διακήρυξης προβλέπονται τα εξής : Στο άρθρο 21 με τίτλο : «Δικαιούμενοι συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης» ότι : «21.1 Δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ενώσεις αυτών που δραστηριοποιούνται ΣΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑ και που είναι εγκατεστημένα σε: α) σε κράτος-μέλος της Ένωσης .....». Στο άρθρο 22.Α. με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» προβλέπεται ότι : «Κάθε προσφέρων αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (αν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (αν πρόκειται περί ένωσης οικονομικών φορέων) ένας από τους λόγους των παρακάτω περιπτώσεων: 22.Α.2. Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και η

αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Αν ο προσφέρων είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν, τόσο την κύρια, όσο και την επικουρική ασφάλιση. Δεν αποκλείεται ο προσφέρων, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους». Στο άρθρο 23 της διακήρυξης με τίτλο : «Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής» προβλέπεται ότι : «23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το ****, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας» και στο άρθρο 23.2. με τίτλο «Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά 23.2. Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)» προβλέπεται ότι : «Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας». Στο άρθρο 23.3. της Διακήρυξης με τίτλο : «Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α» προβλέπεται ότι : «Ο προσωρινός ανάδοχος, κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης από την αναθέτουσα αρχή, υποβάλλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.2 της παρούσας : Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά: (α) ....., (β) για την παράγραφο Α.2 του άρθρου 22: πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, περί του ότι έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις του οικονομικού φορέα, όσον αφορά στην καταβολή φόρων (φορολογική ενημερότητα) και στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (ασφαλιστική ενημερότητα), σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους εγκατάστασης ή την ελληνική νομοθεσία αντίστοιχα, που να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του. Για τους προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται είναι: □ φορολογική ενημερότητα που εκδίδεται από το Υπουργείο Οικονομικών (αρμόδια Δ.Ο.Υ) για τον οικονομικό φορέα και για τις κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει για τα δημόσια έργα που είναι σε εξέλιξη. Οι αλλοδαποί προσφέροντες θα υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν έχουν υποχρέωση καταβολής φόρων στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που έχουν τέτοια υποχρέωση θα υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό της οικείας Δ.Ο.Υ. □ ασφαλιστική ενημερότητα που εκδίδεται από τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα. Η ασφαλιστική ενημερότητα καλύπτει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του προσφέροντος οικονομικού φορέα α) ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, β) για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία καθώς και γ) για τα στελέχη του που έχουν υποχρέωση ασφάλισης στο ****. Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας (κύριας και επικουρικής ασφάλισης) για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας (*****). Δεν αποτελούν απόδειξη ενημερότητας της προσφέρουσας εταιρίας, αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας των φυσικών προσώπων που στελεχώνουν το πτυχίο της εταιρίας ως εταίροι. Οι αλλοδαποί προσφέροντες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), που δεν υποβάλουν τα άνω αποδεικτικά, υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν απασχολούν προσωπικό, για το οποίο υπάρχει υποχρέωση ασφάλισης σε ημεδαπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς. Αν απασχολούν τέτοιο προσωπικό, πρέπει να

υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας. □ υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης». Τέλος, στο άρθρο 23.9 της Διακήρυξης με τίτλο «Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων» προβλέπεται ότι : «α) ....., β) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο **** εφόσον υποβάλλουν «Ενημερότητα Πτυχίου» εν ισχύ, απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών : - απόσπασμα ποινικού μητρώου του άρθρου 23.3.(α) της παρούσας για τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο εργοληπτικής επιχείρησης. Για τα λοιπά μέλη του Δ.Σ της εταιρείας, θα πρέπει να υποβληθεί αυτοτελώς απόσπασμα ποινικού μητρώου, καθόσον τα πρόσωπα αυτά δεν καλύπτονται από την Ενημερότητα Πτυχίου. - φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα του άρθρου 23.3.(β) της παρούσας. - τα πιστοποιητικά από το αρμόδιο Πρωτοδικείο και το ΓΕΜΗ του άρθρου 23.3.(γ) της παρούσας υπό την προϋπόθεση όμως ότι καλύπτονται πλήρως (όλες οι προβλεπόμενες περιπτώσεις) από την Ενημερότητα Πτυχίου. - το πιστοποιητικό από το αρμόδιο επιμελητήριο όσον αφορά το λόγο αποκλεισμού του άρθρου 22. Α.4. θ). - το πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής για την ονομαστικοποίηση των μετοχών του άρθρου 23.3. (στ). - τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης της εργοληπτικής επιχείρησης. Σε περίπτωση που κάποιο από τα ανωτέρω δικαιολογητικά έχει λήξει, προσκομίζεται το σχετικό δικαιολογητικό εν ισχύ. Εφόσον στην Ενημερότητα Πτυχίου δεν αναφέρεται ρητά ότι τα στελέχη του πτυχίου του προσφέροντα είναι ασφαλιστικώς ενήμερα στο ****, ο προσφέρων προσκομίζει επιπλέον της ενημερότητας πτυχίου, ασφαλιστική ενημερότητα για τα στελέχη αυτά». Με το ως άνω περιεχόμενο οι όροι της Διακήρυξης, αναλόγως προς τις διατάξεις της εφαρμοσθείσας νομοθεσίας (σκέψη 15), επιβεβαιώνουν ότι η εγγραφή στο **** λειτουργεί ως αποδεικτικό καταλληλότητας για την άσκηση της ζητούμενης επαγγελματικής δραστηριότητας και ως τεκμήριο κάλυψης των απαιτήσεων οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής ικανότητας, ότι οι διαγωνιζόμενοι μπορούν για την κάλυψη των απαιτήσεων οικονομικής-

χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής ικανότητας και μόνον να στηρίζονται στις δυνάμεις τρίτων οικονομικών φορέων και ότι σε κάθε περίπτωση, κατά το στάδιο της προαπόδειξης, κρίσιμο είναι οι συμμετέχοντες να δηλώνουν μέσω της συμπλήρωσης του **** ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι τιθέμενοι λόγοι αποκλεισμού και ότι πληρούν τα ζητούμενα κριτήρια ποιοτικής επιλογής.

16. Επειδή, από την ανωτέρω νομοθεσία σε συνδυασμό με τους όρους της Διακήρυξης προκύπτει ότι, η θέσπιση και η υποχρεωτική χρήση του **** στον εκάστοτε διαγωνισμό ανάθεσης δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων των οδηγιών, εξυπηρετεί, μεταξύ άλλων, το σκοπό παράκαμψης, κατά το στάδιο υποβολής και αξιολόγησης του συνόλου των προσφορών, της ανάγκης προσκόμισης από τους οικονομικούς φορείς σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής προκειμένου να αποφευχθεί διοικητικός φόρτος τόσο για τις αναθέτουσες αρχές όσο και για τους οικονομικούς φορείς, ιδία τις ΜΜΕ. Ωστόσο, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να είναι σε θέση να αποδείξουν με τα κατάλληλα και απαιτούμενα στη διακήρυξη έγγραφα, όσα δηλώνουν υπευθύνως με το ****. Άλλωστε, το **** αποτελεί κατά το νόμο (βλ. παρ. 1 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016) Υπεύθυνη Δήλωση, που επιφέρει τις κυρώσεις του ν. 1599/1986, και στην οποία, κατά πάγια νομολογία, δεν δύναται να βεβαιωθούν γεγονότα μελλοντικά αλλά αφορά αποκλειστικά και μόνον σε γεγονότα παρόντα ή παρελθόντα, όχι, όμως, μέλλοντα (πρβλ. ΠΕ 160, 58/1984 και ΣΤΕ 781/2010). Επομένως, αφενός οι οικονομικοί φορείς δηλώνουν στο **** υπευθύνως γεγονότα τα οποία ισχύουν κατά το χρόνο υπογραφής του, προαποδεικνύοντας τα, συνάμα δε δεσμεύονται ότι, ανά πάσα στιγμή, κατά τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας οφείλουν να αποδείξουν βάσει των οριζόμενων στη διακήρυξη εγγράφων κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής, ότι πληρούν τα δηλούμενα. Εν τέλει, η πλήρωση των κριτηρίων επιλογής και η μη συνδρομή στο πρόσωπο των διαγωνιζομένων των λόγων αποκλεισμού αποδεικνύονται μέσω της υποβολής των οριζόμενων κατά την διακήρυξη αποδεικτικών εγγράφων, κατά το στάδιο κατάθεσης των

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

δικαιολογητικών κατακύρωσης, όπου, βεβαίως, μεταξύ άλλων, ο προσωρινός ανάδοχος καλείται να αποδείξει ότι είναι ασφαλιστικά ενήμερος, κατά τα οριζόμενα στην διακήρυξη, τόσο κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του, όσο και κατά το χρόνο κατακύρωσης. Εφόσον δε, κατά τα οριζόμενα στην διακήρυξη, σε αμφότερους τους χρόνους αποδεικνύει ότι διαθέτει Ενημερότητα Πτυχίου σε ισχύ, δεν απαιτείται να προσκομίσει περαιτέρω την κατ'άρθρο 23.3.β' ασφαλιστική ενημερότητα.

17. Επειδή, κατά την έννοια της νέας ρύθμισης του άρθρου 80 παρ. 12 του ν. 4412/2016 σε σχέση με τα αποδεικτικά έγγραφα μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού κατά το στάδιο της κατακύρωσης, και ειδικά σε σχέση με την απόδειξη της ασφαλιστικής ενημερότητας του προσωρινού αναδόχου, απαιτείται να προσκομίζονται πιστοποιητικά ασφαλιστικής ενημερότητας, που εκδίδονται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους-μέλους ή χώρας, εφόσον είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής τους από τον προσωρινό ανάδοχο. Άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος σε αυτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους. Λαμβάνοντας δε υπόψιν ότι, υπό την ισχύ της διάταξης του άρθρου 104 παρ. 1 του ν. 4412/2016, η ασφαλιστική ενημερότητα του προσωρινού αναδόχου εξετάζεται και αναφορικά με το χρόνο υποβολής της προσφοράς, προκύπτει ότι τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά κατακύρωσης πρέπει να καταλαμβάνουν και τον χρόνο αυτόν. Βεβαίως, εκ των οριζομένων στο άρθρο 23.9 β) της διακήρυξης προκύπτει ότι , εφόσον ο διαγωνιζόμενος διαθέτει Ενημερότητα Πτυχίου σε ισχύ, δεν απαιτείται να προσκομίσει την κατ'άρθρο 23.3.β' ασφαλιστική ενημερότητα, ειδάλως οφείλει να προσκομίσει αυτήν για το διάστημα που δεν καλύπτεται από την ενημερότητα πτυχίου. Σε κάθε δε περίπτωση, όπως διευκρινίζεται με το υπ'αριθ.πρωτ. 2210/19.04.2019 έγγραφο της ΕΑΑΔΗΣΥ με θέμα : «Διευκρινίσεις ως προς τον χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο (δικαιολογητικών κατακύρωσης), κατόπιν δημοσίευσης του ν. 4605/2019», τα πιστοποιητικά ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας δεν καλύπτουν το προγενέστερο της έκδοσής τους χρονικό διάστημα. Λόγω του σύντομου, σε

πολλές περιπτώσεις, χρόνου ισχύος αυτών των πιστοποιητικών που εκδίδονται από τους ημεδαπούς φορείς, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να μεριμνούν να αποκτούν εγκαίρως πιστοποιητικά τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 104 παρ. 1του ν. 4412/2016, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι». Η οδηγία αυτή ενσωματώνεται και ως υποσημείωση με αριθ. εν στην υπόψη Διακήρυξη.

18. Επειδή, από την εξέταση του φακέλου προσφοράς της παρεμβαίνουσας «*****» συνάγονται τα εξής : Στο ερώτημα του Μέρους III, πεδίο Β του **** εάν : «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντα φορέα, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης;» η παρεμβαίνουσα απάντησε «Όχι». Δοθέντος δε ότι η υπ'αριθ. πρωτ. **** που προσκόμισε η παρεμβαίνουσα είχε διάρκεια ισχύος έως τις 21.11.2019, ήτοι δεν ίσχυε ούτε κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της, η παρεμβαίνουσα όφειλε, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23.9 της διακήρυξης, να προσκομίσει την ασφαλιστική ενημερότητα του άρθρου 23.3 β' της διακήρυξης. Όμως, παρά την ρητή διατύπωση της διακήρυξης ότι, ο προσωρινός ανάδοχος οφείλει να αποδείξει ότι είναι ασφαλιστικά ενήμερος ως νομικό πρόσωπο για το προσωπικό που απασχολεί με σχέση εξαρτημένης εργασίας, για τα έργα που εκτελεί μόνος της ή σε κοινοπραξία και για τα στελέχη του που έχουν υποχρέωση ασφάλισης στο ****, η οποία υποχρέωση καταλαμβάνει τόσο το χρόνο υποβολής της προσφοράς του όσο και το χρόνο κατακύρωσης, στην κριθείσα περίπτωση η παρεμβαίνουσα δεν απέδειξε τούτο. Και τούτο διότι, για τα έργα που δήλωσε στην από 11.05.2020 Υπεύθυνη Δήλωση ότι βρίσκονται υπό εκτέλεση, ήτοι για τα έργα «*****», «***»,****» και «*****» δεν προσκόμισε ασφαλιστική ενημερότητα που να καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της. Συγκεκριμένα, για καθένα από τα έργα ****» προσκόμισε χωριστή ασφαλιστική ενημερότητα εκδοθείσα στις 26.02.2020 με διάρκεια ισχύος για έξι μήνες, ήτοι έως τις 25.08.2020 και για τα έργα «*****»

προσκόμισε αντίστοιχα ασφαλιστικές ενημερότητες εκδόσεως στις 27.02.2020 με διάρκεια ισχύος για έξι μήνες, ήτοι έως τις 26.08.2020. Λαμβάνοντας δε υπόψιν ότι η παρεμβαίνουσα υπέβαλε την προσφορά της στις 27.01.2020 εναργώς προκύπτει ότι καμία από τις προσκομισθείσες ως άνω ασφαλιστικές ενημερότητες για τα υπό εκτέλεση έργα δεν κάλυπτε τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της, παρά μόνον τον χρόνο κατακύρωσης. Ο δε ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι από κανένα σημείο της διακήρυξης δεν προκύπτει η υποχρέωση του προσωρινού αναδόχου να υποβάλλει ξεχωριστές ασφαλιστικές ενημερότητες για κάθε έργο απορρίπτεται ως αβάσιμος, καθότι, παρά τα όσα ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, κατά την αδιάστικτη διατύπωση της παράγραφο 23.3.β' της διακήρυξης, ο προσωρινός ανάδοχος οφείλει να προσκομίζει ασφαλιστική ενημερότητα για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία, το γεγονός δε ότι στην επίμαχη παράγραφο, όπου γίνεται αναφορά στην «ασφαλιστική ενημερότητα», χρησιμοποιείται ενικός και όχι πληθυντικός αριθμός προφανώς και δεν αρκεί προς τεκμηρίωση του ισχυρισμού της παρεμβαίνουσας ότι ως εκ τούτου εννοείται η υποβολή μίας και μόνον ασφαλιστικής ενημερότητας, αντιθέτως δε η χρήση του ενικού αριθμού δικαιολογείται εκ του ότι με τον επίμαχο όρο της διακήρυξης διατυπώνεται ο γενικός κανόνας σε σχέση με το αποδεικτέο εν προκειμένω γεγονός, ήτοι ότι ο προσωρινός ανάδοχος είναι ασφαλιστικά ενήμερος. Εξάλλου, στην εγκύκλιο 10 με αριθμ. πρωτ. **** με θέμα «Αποδοχή της αριθμ. 77/2010 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αναφέρεται ότι: «.....το Τμήμα γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία, ότι η Ε.Ε. υποχρεούται να υποβάλει στις δημοπρασίες των δημοσίων έργων βεβαιώσεις εξόφλησης ασφαλιστικών εισφορών και φορολογικής ενημερότητας για τα έργα που εκτελεί μόνη της ή σε κοινοπραξία για χρονικό διάστημα από της υπογραφής της σύμβασης μέχρι εκδόσεως βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών». Με άλλα λόγια, σαφώς διατυπώνεται η υποχρέωση προσκόμισης ασφαλιστικής ενημερότητας για τα έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία ο υποψήφιος ανάδοχος. Ακόμα δε κι υποτεθεί ότι η προσκομισθείσα από 16.01.2020 με διάρκεια ισχύος έως 15.07.2020 ασφαλιστική ενημερότητα της παρεμβαίνουσας «****» καταλαμβάνει για την

απόδειξη της ασφαλιστικής της ενημερότητα για τα ως άνω υπό εκτέλεση έργα, τούτο θα έπρεπε να συνάγεται σαφώς από το περιεχόμενό της, όπου θα έπρεπε να γίνεται ρητή αναφορά στα οικεία έργα, κάτι που ουδόλως συντρέχει εν προκειμένω. Ενόψει των ανωτέρω, γίνεται δεκτός ως βάσιμος ο πρώτος λόγος προσφυγής, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας.

19. Επειδή, εξίσου βάσιμος κρίνεται και ο προβαλλόμενος με τον δεύτερο λόγο προσφυγής ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι εκ των δικαιολογητικών κατακύρωσης που προσκόμισε η παρεμβαίνουσα δεν αποδεικνύεται ότι είναι ασφαλιστικά ενήμερη ως προς την καταβολή των εισφορών επικουρικής ασφάλισης για το απασχολούμενο προσωπικό της. Και τούτο διότι η προσκομισθείσα από 16.01.2020 ασφαλιστική ενημερότητα, εκδόσεως του **** και ισχύος έως τις 15.07.2020, όπου βεβαιώνεται ότι η παρεμβαίνουσα «****» δεν οφείλει ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές για το προσωπικό της, και μεν καλύπτει αμφότερα τα στάδια υποβολής της προσφοράς της και κατακύρωσης της σύμβασης, όμως, εκδόθηκε σε χρόνο πριν από την ένταξη, κατά την κείμενη νομοθεσία, του *****, η οποία έλαβε χώρα στις 01.03.2020, και ως εκ τούτου, κατά το χρόνο εκδόσεως της εν λόγω ασφαλιστικής ενημερότητας από τον ΕΦΚΑ, ο τελευταίος δεν δύνατο να βεβαιώνει την ενημερότητα σε σχέση με τις εισφορές επικουρικής ασφάλισης. Επιπλέον, η προσκομισθείσα με αριθ. πρωτ. ***** βεβαίωση του *****» δεν απασχολεί μισθωτούς μηχανικούς και ως εκ τούτου δεν έχει οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές γίνεται ευχερώς αντιληπτό ότι αφορά μόνον την μη ύπαρξη οφειλών από ασφαλιστικές εισφορές για την κατηγορία των εργαζομένων μηχανικών και συνεπώς εξ'αυτής δεν μπορεί να συναχθεί ότι η παρεμβαίνουσα δεν οφείλει ασφαλιστικές εισφορές για τυχόν άλλους εργαζόμενους που απασχολεί με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Σε κάθε δε περίπτωση, η εν λόγω βεβαίωση, εκδόσεως στις 04.03.2020 προφανώς και δεν καταλαμβάνει τον χρόνο υποβολής προσφοράς της παρεμβαίνουσας στις 27.01.2020, για τον οποίο χρόνο δεν προκύπτει εάν τυχόν η παρεμβαίνουσα απασχολούσε μισθωτούς μηχανικούς και συνεπώς εάν τυχόν όφειλε ασφαλιστικές εισφορές για αυτούς. Τούτων δοθέντων γίνεται

δεκτός ως βάσιμος και ο δεύτερος λόγος προσφυγής, απορριπτομένων των περι του αντιθέτου ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας.

20. Επειδή, κατά τα κριθέντα στις σκέψεις 18-19 της παρούσας, οι διαλαμβανόμενες ως άνω πλημμέλειες του φακέλου δικαιολογητικών κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας εταιρίας «*****» παρέχουν αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της. Κατά συνέπεια, η εξέταση του προβαλλόμενου με τον τρίτο λόγο προσφυγής ισχυρισμού σε βάρος της νομιμότητας της προσφοράς της εν λόγω εταιρίας παρέλκει ως αλυσιτελής (ΕΑ ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, 227, 83/2013, 344/2017, 102/2015, 82/2014, ΔΕφΑΘ 514/2014 (ΑΝΑΣΤ), 239/2019, 841/2012 (ΑΣΦ), ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α.).

21. Επειδή, ως εκ τούτου, η υπόψη Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή ως βάσιμη ενώ πρέπει να απορριφθεί η ασκηθείσα Παρέμβαση.

22. Επειδή, σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα, ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ****, ποσού 11.291,00 ευρώ πρέπει να επιστραφεί στην προσφεύγουσα.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Απορρίπτει την Παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη υπ' αριθ. ***** κατά το μέρος που, κατόπιν εγκρίσεως του Πρακτικού 2B για τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης της προσωρινής αναδόχου, κατακύρωσε την σύμβαση του έργου «****» στην εταιρία «*****».

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του προσκομισθέντος παραβόλου, ποσού 11.291,00 ευρώ.

Αριθμός Απόφασης: 330 / 2021

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 29 Ιανουαρίου 2021 και εκδόθηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη στις 18 Φεβρουαρίου 2021.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Νικόλαος Σ. Σαββίδης

Αλεξάνδρα Κ. Παπαχρήστου